



پرورش

از زبان حجت الاسلام سیدجعفر حق شناس

بررسی پوشش صحیح و وزین

برای زن مسلمان

— قسمت سوم —

در قسمت قبل حجت الاسلام سیدجعفر حق شناس به بحث حد و مرز پوشش و اینکه آیا حجاب محدودیت است پرداختند و در ادامه می خوانیم:

❖ **برخی استدلال می کنند که عفت فقط حجاب ظاهر نیست و می توان قلب را عقیف و پاک نگاه داشت و ضرورتی به پوشش ظاهر نیست، برخی از منتقدان حجاب نیز عملکرد منفی برخی افراد محجبه را ملاک قرار داده و می گویند حجاب دلیلی برداشتن قلب سلیم نمی شود. نقد شما بر این دیدگاه چیست؟ آیا عفت باطنی و ظاهری لازم و ملزوم یکدیگرند؟**

اگر در جامعه‌ای کسانی خودرامتناسب به‌دین می‌کنند اما دیندار نیستند، این اشکالی به دین نیست بلکه اشکال به آن افراد است. اگر کسی پوشش چادر دارد اما از عفت نفس برخوردار نیست دلیل بر اشکال داشتن چادر نیست. وقتی راجع به مقوله دینی سخن می‌گوییم نمی‌خواهیم بگوییم که کل دین در این مقوله جمع شده‌ودین را تنزل دهیم،بلکه حجاب یکی از توصیه‌های دینی است که باید به آن خوب عمل شود. چه‌ساکسی ممکن است حجاب داشته باشد اما دهها سینه،رفتاری داشته باشد، مگر قرار است اگر کسی باحجاب شد تمام ذرائع اخلاقی او از بین برود؟ البته این انتظار است که بانوان محجبه مسائل دیگر مذهب را رعایت کنند اما اینها لازم و ملزوم یکدیگر نیستند.

ضرب المثلی داریم که می‌گوید «رنگ‌رخساره خبر می‌دهد از سرِ درون». اگر آقای ژولیده از در اتاق وارد شد، می‌پذیریم این فرد بی نظم است لذا همیشه رابطه‌ای بین درون و بیرون است. نمی‌توانیم بگوییم کسی که بی بند و باری ظاهری دارد درون او پاک است. وقتی مشکلی در درون ما شروع می‌شود، نمودی در بیرون پیدا می‌کند بعلاوه اصلا در دستورات دینی ما و تعریف دینی، بخشی از پکی درون این است که ظاهر را حفظ کنیم. لذا عفت درونی و بیرونی لازم و ملزوم یکدیگرند. ما معتقدیم اگر کسی از درون عفت داشت، حتما عفاف بیرونی هم می‌آید. بنابراین اگر کسانی از درون پاک هستند بیرون خود را هم عقیفانه نگاه دارند. اما اگر کسی حجاب نامناسبی ندارد هیچگاه اتهام بی عفتی به او نمی‌زنیم و اگر کسی بدحجابی کرده‌به‌همان حدبدحجابی‌اش بایدبا او تعامل کرد و بلکه باید تلاش کنیم این ارزش مثبت را به‌دست‌بیآورده‌شخصیت او را مغفور جلوه‌ند.همینطور، بدحجابی او را معیار داورى نسبت به همه مسایل وی قرار ندهیم.

❖ **برخی معتقدند وضعیت حجاب در شرایط فعلی جامعه مناسب نیست و دلایلی برای آن بر می‌شمرند، وضعیت حجاب در جامعه کنونی از نظر شما چگونه است؟ و اگر با استدلال فوق موافق هستید، دلایل نامناسب بودن وضعیت حجاب در جامعه چیست؟**

همیشه سنجش و ارزیابی باید با مقیاس صورت بگیرد، اگر بخواهیم با ارزشهای آرمانی اسلام بسنجیم، خیلی فاصله داریم و وضع حجاب وضع مطلوبی نیست. اگر خود را با برخی کشورها و جاهای دیگر بسنجیم، نسبت به آنها، شرایط بهتری داریم. اما اگر وضعیت پوشش و حجاب را در جامعه خودمان در قیاس با گذشته خود(دهه اول انقلاب) ببینیم، احساس می‌کنم در بخشهایی تنزل کردیم. وقتی ما تجربه گذشته خود آن حالت آرمانی را می‌بینیم طبیعی است که از وضع موجودراضی نباشیم و بلکه احساس می‌کنیم بحث حجاب و پوشش یک حرکت ربه‌نزولی را طی می‌کند. برداشت من به عنوان کسی که سالها مفسر و از این حوزه داشته و کار کرده‌ام است، که ما حتی نسبت به گذشته هم متأسفانه در روبرای زن و مرد و حفظ حریمها افول داشتیم و در برخی زمینه‌ها آن شرایط مطلوب و نیمه مطلوب و خیلی از چیزها را از دست دادیم بنابراین شرایط را شرایط مناسبی نمی‌بینیم و معتقدم نباید دل خوش کنیم به اینکه گروهی زنان و مردان جامعه ما این مسائل را مراعات می‌کنند. بحث بدنام شدن چهره عمومی جامعه و خیابانها از نظر پوشش ولو تعدادش زیاد نباشد برای جامعه اسلامی بد است و این نشان دهنده تنزل است. این وضعیتیه که در شهرهای بزرگ می‌بینیم و من نام آن را کودتای خزنده می‌گذارم که از سالهای پیش حدود ۲۰-۳۰ سال قبل از پشت‌صحنه تلاش می‌کنند دائم این حریمها پرورده‌اند و این پوششها کم‌شود و از روی عمد در حال انجام است. این جریان تلاش می‌کند تا در جاهای مختلف این جو شکسته شود. مانند اینکه گروهی در ماشین یا خیابان باهم روسری هارابر می‌دارند؛ این از نظر ما افول و خستاست و شرایط موجود منفی است. شکستن حریم حجاب مساله نامناسب و غلطی است و در اسلام حریم شکنی دارای اهمیت فراوانی است. اینکه چرا ما به چنین وضعیتی رسیدیم که مساله عفاف و پوشش در حال تضعیف است و شاهد مسائلی هستیم که قبلا نبودیم، مساله‌ای است که به‌سادگی نمی‌توان پاسخ داد. چون پدیده‌های اجتماعی مولود مسائل علیده و متنوعی هستند و متقابلا برای حل آن باید به همه این دلایل پرداخت. یکی از راهکارهای مساله حجاب، بحث قانونی است اما همه آن نیست.

تاخیر در ازدواج یک جوان یکی از دلایل این بدپوششی و انحراف است.

جوانی که ازدواج نکرده دنبال جنس مخالف است. در دنیای امروز که می‌بینید این تحریکات در غرب کم است چون نیاز به جنس مخالف از راههای نامشروع و خارج از چارچوب ازدواج تأمین شده است . اما در کشور ما امروز هزاران جوان در کنار هم در جامعه حضور دارند این جوان نیاز به ازدواج دارد و این نیاز درونی و فطری اوست، وقتی ما این را فراهم نکردیم نباید انتظار مفاسد جنسی نداشته باشیم. بخش عظیمی از جامعه ما اگر به موقع ازدواج کنند یکی از بسترهای مهم انحرافات جنسی آنها کاهش می‌یابد یا از بین می‌رود گرچه علت العلل نیست. زمینه‌سازی‌های اختلاط در جامعه از عوامل دیگر شیوع انحرافات جنسی‌یا بی‌حیایی است؛ وقتی مادر جامعه زمینه‌ای را فراهم می‌کنیم که زن و مرد کنار هم اختلاط مکرر داشته باشند، طبعاً این انگیزه‌زندگمایی بیشتر می‌شود. البته عوامل گسترده دیگری همچون فرهنگ‌سازی دستگاههای فرهنگ‌ساز، رسانه‌ها، افراد تاثیر گذار و سیاستهای فرهنگ ساز هستند که همگی زمینه بدحجابی را در جامعه فراهم می‌کنند.

نکته دیگری که باید اشاره کرد اینکه مساله حجاب گاهی سیاسی می‌شود یعنی اینکه کسانی به دلیل ناراضیاتی از عملکرد حکومت و متولیان امر اساسا پس می‌زنند و عنوان می‌کنند چون این حکومت می‌خواهد ما را با اجبار باحجاب کند، ما نمی‌خواهیم. اگر این اشخاص، ایده های مطلوب خود را در عملکردهای حاکمیت ببینند قطعا به آموزه های حاکمیت هم تمایل پیدا می‌کنند. یکی از عواملی که سبب می‌شود مردم به آموزه های اسلامی از جمله حجاب علاقمند شوند، عملکرد صحیح و مطابق دین متولیان امور است یعنی هر چه دستگاه روحانیت و متولیان امور دینی و اجرایی بهتر عمل کنند قطعا بسیاری از کسانی که گرایش به حجاب ندارند، گرایششان بیشتر می‌شود.

ادامه دارد...

از امام صادق علیه السلام نقل شده است : به آموختن حدیث (معارف دینی) به جوانانتان ، پیش از آن که منحرفین آنان راگمراه سازند، اقدام نمایید.

برپایی کرسی تلاوت قرآن ویژه بانوان در حرم عبدالعظیم حسنی (ع)



کرسی تلاوت قرآن ویژه بانوان در حرم عبدالعظیم(ع) حسنی برگزار می‌شود.

به همت مرکز آموزش قرآن کریم آستان مقدس حرم عبدالعظیم(ع) حسنی، کرسی تلاوت قرآن ویژه بانوان، امروز سه‌شنبه، ۲۶ تیرماه برگزار می‌شود.

این کرسی تلاوت که با مشارکت مجمع جهانی تقریب ادیان و مذاهب اسلامی، ساعت ۱۴:۴۵

حجت الاسلام و المسلمین قزوینی:

زن از دیدگاه اسلام و اهل بیت(ع) دارای جایگاه والایی است



عضو هیئت علمی دانشگاه بین‌المللی آل‌البیت(ع) گفت: زن از دیدگاه اسلام و اهل بیت(ع) دارای جایگاه و مقام والایی است.

حجت الاسلام سید محمد حسینی قزوینی در دهمین همایش علمی پژوهشی حیات طیبه و نخستین همایش بین‌المللی جایگاه زن و خانواده در تحقق حیات طیبه از دیدگاه فقه مذاهب اسلامی در مجتمع آموزش عالی بنت‌الهدی عنوان کرد: زن در دین مبین اسلام مورد تکریم قرار گرفته و اسلام نگاه ویژه‌ای به حقوق زن دارد.

استاد حوزه علمیه قم افزود: قبل از اسلام و در دوران جاهلیت، وجود دختر را مایه شرم‌منگی می‌دانستند و دختران را زنده به گور می‌کردند. متأسفانه برخی از روایات از طریق پیهود وارد فرهنگ اسلام شد و به نظر می‌رسد در راستای تضعیف جایگاه زنان باشد در این باره همه اندیشمندان مسلمان شیعی و اهل سنت باید در این باره نگاه ویژه‌ای به‌سند روایات داشته باشند.

قزوینی یادآور شد: همچنین وهابیت برای همه به فرهنگ اهل بیت(ع) و تشیع از بسیاری از روایات نادرست استفاده می‌کند که در آن زنان مورد مذمت قرار می‌گیرند.

وی بیان کرد: زن و مرد دارای تفاوت‌هایی در ویژگی‌های فیزیولوژیکی، روحی و روانی هستند ضمن اینکه دارای اشتراکات کورنی و شرعی می‌باشند اما این تفاوت‌ها به معنای برتری دیگری نیست.

مؤسس و مدیر مؤسسه تحقیقاتی ولی‌عصر(عج) اظهار کرد: شباهت زیادی پیرامون تساوی و تشابه حقوق زن و مرد وجود دارد که باید بدان پاسخ داد و جوانان را آگاه ساخت. متأسفانه گاهی در برخی از کشورها چه در زمان حال

و یا گذشته نگاه ابزاری و کالایی به زن وجود داشت. قزوینی یادآوری کرد: در این نگرش جایگاه انسانی و استقلال و شان اجتماعی برای زنان قائل نبودند در صورتی‌که اسلام جایگاه مهمی را به زن اختصاص داد و او را تکریم کرد و با ظهور اسلام زن به عنوان ریحانه تعبیر شد.

وی عنوان کرد: اسلام زنان را امانتی گرانمای می‌داند که باید مورد تکریم قرار گیرد و این بیشن به زن جایگاه و ارزش می‌دهد. زن می‌تواند در کانون خانواده، حیات طیبه را تحقق بخشد و در تربیت فرزندان و تداوم زندگی و تحکیم خانواده موثر باشد.

تشریف ۸۰۰ نفر از دختران شاهد و ایثارگر به بارگاه منور رضوی

همزمان با سالروز میلاد حضرت فاطمه معصومه(س) ۸۰۰ نفر از دختران شاهد و ایثارگر به بارگاه منور رضوی مشرف شدند.

در نخستین روز از دهه کرامت رضوی، دختران شاهد و ایثارگر مشهدی ضمن حضور در حرم مطهر رضوی از ویژه برنامه‌های فرهنگی -تبلیغی آستان قدس رضوی بهره‌مند شدند.

قرانت زیارت امین‌الله، اهدای بسته‌های متبرک به فرزندان شهدا، تجلیل از دختران شایسته و سپس بهره‌مندی از خوان متبرک حضرت رضاع(ع) در میهمانسرای حضرت از دیگر برنامه‌های این مراسم بود.

این همایش صبح امروز در رواق کوثر حرم مطهر رضوی با همکاری معاونت اماکن متبرکه و امور زائران آستان قدس رضوی و بنیاد شهید و امور ایثارگران خراسان رضوی برگزار شد. در پایان نیز برنامه دختران شاهد به صورت دسته جمعی به‌زیارت منضج نورانی علی‌بن موسی‌الرضاع(ع) مشرف شدند.

در طول دهه کرامت معاونت اماکن متبرکه و امور زائران آستان قدس رضوی برنامه‌های متفاوتی برای اقشار مختلف اعم از خانواده‌های شهدا، جانبازان، ایثارگران، سالمندان و ناتوانان، بیماران سرطانی و صعب‌العلاج و... دارد.

شهردخت

در جشنواره دختران ایران زمین

معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه ۶ از حضور مجتمع شهردخت منطقه شش در جشنواره دختران ایران زمین خبر داد و گفت: این جشنواره به مناسبت هفته کرامت تا ۲۶ تیرماه در باغ کتاب برگزار شده و معاونت امور بانوان ریاست جمهوری از سازمان‌های مختلف دعوت کرده تا در این جشنواره فعالیت‌های خود در حوزه دختران را معرفی کنند.

مهرشاد الله ویردی با بیان اینکه به نمایندگی از شهرداری تهران مجتمع شهردخت در این جشنواره حضور یافته است گفت: ورک شاپ هنری با حضور دختری هنرمند در رشته طراحی- نقاشی و خوشنویسی، نقالی و شاهنامه خوانی توسط یکی از دختران نقال، معرفی دختران اساطیری شاهنامه، کلبه آفرینش فکر با محور بازی‌های فکری، اجرای مشارکتی چینش دمیوب با طرح شهردخت، گنتمان دخترانه و معرفی یکی از دختران موفق و معرفی و توزیع برشورهای شهردخت در کاتتر مخصوص شهردخت از جمله برنامه‌های در نظر گرفته شده است.

الله‌ویردی در ادامه به‌سایر برنامه‌های دهه کرامت در قلب پایتخت اشاره کردو گفت: جشن میلاد حضرت معصومه(س) ویژه دختران دانشجو، جشن میلاد امام رضاع(ع)، لیگ مسابقات ورزشی، برپایی بازارچه و کارگاه آموزشی فن

مذکره ویژه دختران از برنامه‌های مجتمع شهربانو در منطقه است.

معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه ۶ تصریح کرد: به مناسبت جشنواره دخترانه تهران نیز برگزاری مسابقه فرهنگی دلنوشته‌های دخترانه و

برگزاری مسابقه عکاسی تهران شهر دخترانه در حال برگزاری است. الله‌ویردی همچنین از هماهنگی با ظرفیتهای فرهنگی-تفریحی منطقه به‌منظور ارائه خدمات رایگان در دهه کرامت ویژه دختران منطقه شش خبر داد.

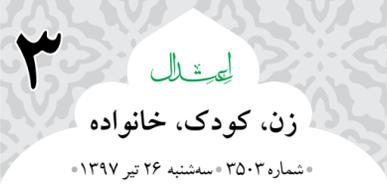
روایت دختر ۸ ساله‌ی حافظ قرآن که با ترجمه یک آیه قرآن «عاشق چادر» شد

می‌کنم و آیاتش را تلاوت می‌کنم یک احساس آرامش و راحتی به من دست می‌دهد و هنگامی که تک‌تک آیات قرآن را بر زبان جاری می‌کنم حس نزدیکی با خدا را در تک‌تک سلول‌های بدنم احساس می‌کنم که واقعاً حس بسیار قشنگی است.
❖ **نام اساتیدی که در حفظ قرآن کریم به تو کمک کردند را بیان بفرمایید؟**

ملک: خانم زینب کیارنیش موسسه قرآنی، خانم مراغه و خانم بامری از اساتید قرآنی من هستند که بعد از پدر و مادرم مرا در این مسیر بسیار راهنمایی کردند.
❖ **تا به حال در مسابقات قرآنی شرکت کردید؟ آیا در زمینه حفظ قرآن کریم حائز رتبه و مقام شدید؟**

ملک: تا به حال در مسابقات استانی شرکت نکردم ولی در سطح مدرسه شرکت کردم و حائز رتبه شدم.
❖ **کدام یکی از سوره‌های قرآن کریم را دوست داری و با آن انس گرفتی؟**

همه آیات قرآن کریم دوست‌داشتنی هستند و تک‌تک آیات را دوست دارم ولی علاقه زیادی به خواندن سوره حجرات دارم زیرا در نخستین



زن، کودک، خانواده

• شماره ۳۵۰۳ • سه‌شنبه ۲۶ تیر ۱۳۹۷ •

با توجه به استفاده فراوان از آیات قرآن و اسماء مقدسه، رعایت احکام شرعی یادآوری می‌شود.



خانواده دینی

خانواده از منظر دین و روان‌شناسی

— قسمت یازدهم —

علی‌احمد نهای

این مقاله با هدف تبیین جایگاه خانواده در آموزه‌های دینی و روان‌شناختی و بررسی تفاوت‌های زن و مرد تدوین یافته است. از این رو، تاکنون در رابطه با جایگاه خانواده از دو منظر مزبور و همچنین تفاوت‌های زن و مرد و اشتراکات آنان، تحقیق و پژوهش جدی صورت نگرفته است.

❖ **مفهوم عقل:**

آلوسی از مفسران اهل‌سنت و امین‌الاسلام طبرسی مفسّر نامدار شیعی و صاحب تفسیر مجمع‌البیان نیز بر برتری مرد در تصمیم‌گیری، رأی استوار و برتری عقلی تأکید دارند. ۸۵

علاوه بر این، اندیشمندانی مانند لیبب بیضون شارح نهج البلاغه به تفاوت عقل عملی زن و مرد و علامه محمدتقی جعفری به نقص در عقل نظری زن تأکید کرده‌اند. ۸۶ آیت‌الله مصباح و علامه طباطبائی نیز تفاوت زن و مرد در دو حوزه نظری و عملی را پذیرفته‌اند و علامه طباطبائی در بحث تفاوت زن و مرد در ارث، به برتری تدبیر مردانه اشاره می‌کند. ۸۷

نکته‌ای که در پایان قابل ذکر است این است که بحث تفاوت‌های عقلی مربوط به نوع زنان و نوع مردان است و آلا ممکن است در مصداق زنانی باشند که از حیث عقل و ادراک بر بعضی از مردان برتری داشته باشند.

مطلب آخر اینکه ممکن است با پذیرش تفاوت عقلی میان زن و مرد با این اشکال مواجه شویم که روایات بسیاری، عقل را عامل نجات

انسان دانسته و همچنین درجات بهشت را به میزان برخورداری از عقل وابسته کرده‌اند. بنابراین، نتیجه پذیرش تفاوت عقلی زن و مرد، اذعان به نابرابری در جایگاه ارزشی آنان است. پاسخ به این اشکال با توجه به مباحثی که قبلاً درباره اشتراکات کمالی زن و مرد بیان شد، روشن می‌گردد. اما در تکمیل بحث قبل می‌توان این نکات را اضافه کرد که

در نگاه آموزه‌های دینی در درجات کمالی تفاوت آشکاری بین زن و مرد وجود ندارد و قرآن کریم به صراحت می‌فرماید: هر کسی کار شایسته‌ای انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، در حالی که مؤمن است، او را به حیات پاک زنده می‌داریم و پاداش آنها را با بهترین اعمالی که انجام می‌دادند خواهیم داد. ۸۸

توجه به آیات مذکور به اضافه املهٔ عمومی تکلیف که زن و مرد را در برابر خداوند مسئول می‌داند و عقل را نیز شرط تکلیف می‌شمارد و عدم انگذاری انجام‌دهنده، خواه مرد باشد یا زن، در حالی که مؤمن است، پرهیز از احساسات است ظاهر می‌شود. علامه طباطبائی در ذیل آیه ۳۴ سوره نساء پس از بیان توضیحاتی درباره برتری مردان بر زنان می‌فرماید: فضیلت مطرح شده در آیه به برتری‌هایی اشاره دارد که مربوط به تنظیم امور دنیوی، یعنی امور مربوط به زندگی روزمره انسان و مصلحت اجتماعی است و هرگز به معنای فضیلت و برتری واقعی از نگاه اسلام، یعنی تقرب به درگاه خداوند و رسیدن به درجات معنوی خاص نیست؛ چراکه در اسلام برتری‌های عادی و جسمانی ملاک برتری واقعی نیست. ۸۹

❖ **حکمت تفاوت‌های زن و مرد**

در آموزه‌های اسلامی چنان‌که تفاوت‌های ظاهری و طبیعی میان دو شخص مثل شکل ظاهری، هوش، حافظه و ذوق هنری نمی‌تواند نشانه‌ای از تفاوت در جایگاه کمالات انسانی و ارزشی تلقی شود، تفاوت‌های طبیعی دو جنس (زن و مرد) نیز چنین است و دلیل برتری انسانی و ارزشی یکی بر دیگری نیست.

از سوی دیگر، بر اساس تعالیم قرآن و بر اساس هدمندی خلقت و حکمت خداوند این نتیجه به دست می‌آید که در جهان هر چیز به اندازه و حساب شده و از روی حکمت خلق شده است. ۹۰ بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که در تفاوت‌های میان مرد و زن رازی نهفته است و هرگز نمی‌توان این تفاوت‌ها را مانند بسیاری از فمینیست‌ها نادیده گرفت، بلکه باید آنها را از شاهکارهای خلقت و حکمت و مصلحت پروردگار عالم دانست.

با توجه به نکات مزبور می‌توان تحلیلی از تفاوت‌های زن و مرد در اندیشه دینی و حتی علوم اجتماعی ارائه نمود:

الف. تفاوت‌های صنفی میان زن و مرد، هدفمند و حکیمانه طراحی شده است و با توجه به طرح کلی خلقت است و تلاش در راستای تضعیف و یا برداشتن آنها، حرکت بر خلاف نقشه حکیمانه است.

ب. تفاوت‌ها موجب می‌شوند تا خلقت زن و مرد در راستای تکمیل همدیگر باشد، بدین معنا که خداوند تمامی موهبت‌ها را به یک صنف عطا نکرده است. از این‌رو، هر یک از دو صنف دیگری را واجد ویژگی‌هایی می‌یابد که خود فاقد آن است و همین تفاوت‌ها زمینه جذابیت را برای این دو صنف فراهم می‌سازد و آنها را به همدیگر پیوند می‌دهد.

ج. تفاوت در میان زن و مرد موجب تفاوت در نقش‌ها و وظایف می‌گردد و موجب می‌شود تا نقش‌های متفاوتی برای زن و مرد طراحی گردد که متناسب با توانمندی‌های طبیعی آنان و تکمیل‌کننده نقش‌های طرف مقابل باشد. برای مثال، نقش نان‌آوری مرد، هم متناسب با شرایط جسمی و روحی مرد است و هم زمینه‌ساز ایفای نقش مادری زن و همسر است. تفاوت‌های طبیعی زن و مرد و تفاوت در نقش‌ها زمینه‌ساز کارایی زن و مرد در جهات دنیوی و تسهیل‌کننده حرکت معنوی آنان است. از این‌رو، زن و مرد خلق شده‌اند تا یکدیگر را به کمال برسانند، نه اینکه زن صرفاً ابزاری برای تکامل مرد باشد.